

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 2.03.2001
C(2001) 476

Κατευθυντήριες γραμμές

**σχετικά με τις αρχές, τα κριτήρια και τις ενδεικτικές κλίμακες προς εφαρμογή
από τις υπηρεσίες της Επιτροπής για τον καθορισμό δημοσιονομικών
διορθώσεων κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 3 του κανονισμού
(ΕΚ) αριθ. 1260/1999**

1. ΑΡΧΕΣ

Ο σκοπός των δημοσιονομικών διορθώσεων είναι η επάνοδος σε κατάσταση όπου για το 100% των δαπανών των δηλούμενων για συγχρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία ακολουθούνται οι ισχύοντες κανόνες και κανονισμοί στα κράτη μέλη και στην ΕΕ. Αυτό οδηγεί στον καθορισμό ορισμένων θεμελιωδών αρχών προς εφαρμογή από τις υπηρεσίες της Επιτροπής κατά τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων:

- (α) Η παρατυπία ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 2988/95. Οι παρατυπίες είναι δυνατόν να είναι εφάπαξ ή συστηματικές.
- (β) Η συστημική παρατυπία αποτελεί παράπτωμα επαναλαμβανόμενο κατά διαστήματα λόγω σοβαρών ελλείψεων στα συστήματα διοίκησης και ελέγχου που έχουν σχεδιασθεί με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής λογιστικής παρακολούθησης και της συμμόρφωσης προς κανόνες και κανονισμούς.
 - Εφόσον τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες και κανονισμοί και λαμβάνονται όλα τα εύλογα μέτρα για αποτροπή, εντοπισμό και κολασμό απατών και παρατυπιών, δεν θα απαιτούνται δημοσιονομικές διορθώσεις.
 - Εφόσον τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες και κανονισμοί αλλά απαιτείται βελτίωση των συστημάτων διοίκησης και ελέγχου πρέπει να διατυπωθούν σχετικές συστάσεις χωρίς όμως να προβλέπονται δημοσιονομικές διορθώσεις.
 - Όπου εντοπίζονται παραπτώματα που αφορούν μόνο ποσά μικρότερα των 4 000 € (το όριο για την υποβολή εκθέσεων παρατυπιών στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94) το κράτος μέλος πρέπει να ωθηθεί ώστε να διορθώσει το παράπτωμα χωρίς να κινηθούν οι διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων σύμφωνα με το άρθρο 39 παράγραφος (2)
 - Εφόσον στα συστήματα διαχείρισης ή ελέγχου υφίστανται σοβαρές ελλείψεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε συστημικές παρατυπίες, και ειδικότερα_ελλείψεις από άποψη τήρησης των ισχυόντων κανόνων και κανονισμών, πρέπει πάντοτε να επέρχονται δημοσιονομικές διορθώσεις.
- (γ) Εφόσον είναι δυνατό, το ποσόν της δημοσιονομικής διόρθωσης θα εκτιμάται με βάση τους μεμονωμένους φακέλους και θα ισούται προς το ποσόν της εσφαλμένα καταχωρηθείσας στο ταμείο παράτυπης δαπάνης στις υπόψη περιπτώσεις. Πάντως, δεν είναι πάντοτε δυνατές ή εφαρμόσιμες διορθώσεις ποσοτικοποιημένες κατά τρόπο εξειδικευμένο ή θα ήταν δυσανάλογη η εξ' ολοκλήρου ακύρωση της δαπάνης. Σε τέτοιες περιπτώσεις η Επιτροπή πρέπει να καθορίζει διορθώσεις σε βάση παρεκβολής ή κατ' αποκοπή.
- (δ) Εφόσον υφίστανται αποδείξεις ότι μεμονωμένες ποσοτικοποιήσιμες παρατυπίες του ίδιου είδους έχουν παρατηρηθεί σε σημαντικό πλήθος άλλων πράξεων ή σε ολόκληρη την έκταση κάποιου μέτρου, προτεραιότητας/υποπρογράμματος ή προγράμματος αλλά δεν είναι ικανοποιητικό από άποψη σχέσης δαπάνης - αποτελέσματος να προσδιοριστεί με ακρίβεια η παράτυπη δαπάνη για κάθε

μεμονωμένη πράξη, η δημοσιονομική διόρθωση είναι δυνατή σε βάση παρεκβολής.

- Η παρεκβολή μπορεί να χρησιμοποιείται μόνον όπου διαπιστωθεί ότι λόγω της ελλείψεως υφίστανται επιπτώσεις σε ομογενές σύνολο ή σε υποσύνολο πράξεων που παρουσιάζουν ανάλογα χαρακτηριστικά. Στην περίπτωση αυτή, τα αποτελέσματα εμπειριστατωμένης εξέτασης αντιπροσωπευτικού δείγματος τυχαία επιλεγμένων μεμονωμένων φακέλων παρεκβάλλονται σε όλους τους φακέλους που συγκροτούν το εντοπισθέν σύνολο σύμφωνα με γενικά αποδεκτά πρότυπα ελέγχων.
- (ε) Στην περίπτωση μεμονωμένων παραβάσεων ή συστημικών παρατυπιών των οποίων η δημοσιονομική επίπτωση δεν είναι επακριβώς ποσοτικοποιήσιμη επειδή εξαρτάται από πάρα πολύ μεγάλο πλήθος μεταβλητών ή των οποίων οι επιπτώσεις είναι διάσπαρτες, όπως στις περιπτώσεις που προκύπτουν λόγω αδυναμίας διενέργειας κατά τρόπο αποτελεσματικό ελέγχων για την αποτροπή ή τον εντοπισμό της παρατυπίας ή τη συμμόρφωση προς κάποιο όρο της βοήθειας ή κάποιο κοινοτικό κανόνα, οπότε θα ήταν οπωσδήποτε δυσανάλογη η άρνηση της εν λόγω βοήθειας στο σύνολό της, πρέπει να εφαρμόζονται κατ'αποκοπή συντελεστές.
- Οι κατ'αποκοπή διορθώσεις καθορίζονται ανάλογα με τη σοβαρότητα της έλλειψης στο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου ή της μεμονωμένης παράβασης και ανάλογα με τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της παρατυπίας. Κατάλογος των στοιχείων των θεωρούμενων από την Επιτροπή ως βασικών και ως δευτερευόντων στοιχείων συστημάτων στο πλαίσιο της αξιολόγησης της σοβαρότητας ελλείψεων δίδεται στο τμήμα 2.2. και αποτελεί ενδεικτική κλίμακα κατ'αποκοπή συντελεστών για διορθώσεις στο τμήμα 2.3. Κατ'αποκοπή διορθώσεις θα εφαρμόζονται σε όλες τις δαπάνες στο πλαίσιο του ή των υπόψη μέτρων, εκτός αν οι ελλείψεις περιορίζονται σε ορισμένους τομείς δαπάνης (μεμονωμένες πράξεις ή τύποι πράξεων). Στην τελευταία περίπτωση οι διορθώσεις εφαρμόζονται στους συγκεκριμένους τομείς δαπάνης. Για την ίδια δαπάνη δεν δύναται να εφαρμοστούν πλέον της μίας διορθώσεις.
- (στ) Σε τομείς όπου υφίστανται περιθώρια διακριτικής ευχέρειας στην αξιολόγηση της σοβαρότητας της παράβασης, όπως σε περιπτώσεις μη τήρησης περιβαλλοντικών όρων, οι διορθώσεις υπόκεινται στους ακόλουθους όρους: σημαντική αποτυχία τήρησης των κανόνων και σαφώς προσδιορισμός δεσμός με την πράξη που απολαύει συγχρηματοδότησης από την ΕΕ.
- (ζ) Ανεξάρτητα από το είδος διορθώσεων που προτείνονται από την Επιτροπή, στο κράτος μέλος παρέχεται πάντοτε η ευκαιρία να καταδείξει ότι η πραγματική απώλεια ή η επικινδυνότητα για τα Ταμεία και η έκταση ή η σοβαρότητα της παρατυπίας ήταν μικρότερες σε σχέση με τις εκτιμήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής. Όπως ισχύει κατά το Δικαστήριο, το βάρος της απόδειξης φέρει το

κράτος μέλος¹. Η διαδικασία και οι προθεσμίες παρατίθενται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 448/2001.

- (η) Αντίθετα με την περίπτωση διορθώσεων πραγματοποιούμενων από το κράτος μέλος κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος (1), οι δημοσιονομικές διορθώσεις που αποφασίζονται από την Επιτροπή κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 3 συνεπάγονται πάντοτε καθαρή μείωση της χρηματοδότησης της ΕΕ που έχει δεσμευθεί για την ενίσχυση.
- (θ) Εφόσον το ελεγκτικό σύστημα του κράτους μέλους - Ελεγκτικό Συνέδριο, εσωτερικοί ή εξωτερικοί έλεγχοι - έχει εντοπίσει τις παρατυπίες και το κράτος μέλος λαμβάνει τα δέοντα διορθωτικά μέτρα κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 εντός εύλογου χρονικού διαστήματος και τηρεί τις διατάξεις του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94 της Επιτροπής, δεν είναι δυνατόν να επιβληθούν από την Επιτροπή δημοσιονομικές διορθώσεις κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 1260/1999 ενώ το κράτος μέλος είναι ελεύθερο να επαναχρησιμοποιήσει τους πόρους. Στις λοιπές περιπτώσεις η Επιτροπή έχει τη δυνατότητα να ενεργεί με βάση τις διαπιστώσεις εθνικών ελεγκτικών φορέων, όπως και στην περίπτωση κατά την οποία η παρατυπία διαπιστώνεται από ελεγκτικό φορέα της ΕΕ. Σε περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή βασίζει τη θέση της στα γεγονότα που έχουν διαπιστωθεί και πλήρως τεκμηριωθεί από άλλους ελεγκτικούς φορείς της ΕΕ, διαμορφώνει τα δικά της συμπεράσματα όσον αφορά τις σχετικές δημοσιονομικές συνέπειες, μετά την εξέταση τυχόν απαντήσεων εκ μέρους του κράτους μέλους.
- (ι) Σε όλες τις περιπτώσεις διορθώσεων με παρεκβολή ή κατ'αποκοπή, η προτεινόμενη διόρθωση υποβάλλεται σε ad hoc διυπηρεσιακή συμβουλευτική ομήγυρη, η οποία εξετάζει τα προβαλλόμενα επιχειρήματα από τον ελεγκτή της Επιτροπής για την εφαρμογή της διόρθωσης και εκτιμά κατά πόσον ανέρχεται στο αρμόζον επίπεδο.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΕΣ ΓΙΑ ΚΑΤ'ΑΠΟΚΟΠΗ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

2.1. Κριτήρια

Όπως σημειώνεται στην παράγραφο 1 εδάφιο γ) ανωτέρω, κατ' αποκοπή διορθώσεις είναι δυνατόν να προβλέπονται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι πληροφορίες που προέρχονται από την έρευνα δεν επιτρέπουν την ακριβή εκτίμηση με στατιστικά μέσα, ή με αναφορά σε άλλα επαληθεύσιμα δεδομένα, των δημοσιονομικών επιπτώσεων συγκεκριμένης περίπτωσης ή πλήθους περιπτώσεων παρατυπιών αλλά οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το κράτος μέλος απέτυχε να προβεί σε επαρκή επαλήθευση της επιλεξιμότητας των αιτήσεων για τις οποίες πραγματοποιήθηκαν πληρωμές.

¹ Βλ. απόφαση του ΕΔ, της 21.01.1999, στην υπόθεση αριθ. C-54/95, Γερμανία κατά Επιτροπής παράγραφος 35, με αναφορά και στην υπόθεση Κάτω Χώρες κατά Επιτροπής, υπόθεση C-48/93.

Κατ' αποκοπή διορθώσεις πρέπει να εξετάζονται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή διαπιστώνει ότι υπήρξε παράλειψη διενέργειας, κατά τρόπο επαρκή, οποιουδήποτε ελέγχου ο οποίος απαιτείται ρητώς από κάποια κανονιστική ρύθμιση ή απαιτείται σιωπηρώς προκειμένου να τηρηθεί ρητός κανόνας (π.χ. ο περιορισμός της ενίσχυσης σε ορισμένο τύπο πράξεων) και η έλλειψη του οποίου θα μπορούσε να οδηγήσει σε συστημική παρατυπία. Επίσης οι διορθώσεις αυτές πρέπει να εξετάζονται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Επιτροπή διαπιστώνει ελλείψεις σε συστήματα διαχείρισης και ελέγχου οφειλόμενες σε παραβάσεις ισχυόντων κανόνων και κανονιστικών διατάξεων σε ευρεία κλίμακα ή διαπιστώνει μεμονωμένες παραβάσεις. Οι κατ' αποκοπή διορθώσεις μπορεί επίσης να είναι σκόπιμο να εφαρμοστούν όταν κατά τον έλεγχο εκ μέρους υπηρεσιών των κρατών μελών διαπιστώνονται τέτοιες παρατυπίες αλλά το κράτος μέλος δεν λαμβάνει την κατάλληλη διορθωτική ενέργεια εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος.

Προκειμένου να αποφασιστεί κατά πόσον θα εφαρμοστεί κατ' αποκοπή διόρθωση και, εάν ναι, με ποιόν συντελεστή, η γενική θεώρηση συνίσταται στην εκτίμηση της επικινδυνότητας για απώλεια κοινοτικών χρημάτων λόγω ελλείψεων του ελέγχου. Έτσι, η διόρθωση πρέπει να συμφωνεί με την αρχή της αναλογικότητας. Στα συγκεκριμένα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- (1) εάν η παρατυπία έχει σχέση με μεμονωμένη περίπτωση, πλήθος περιπτώσεων ή το σύνολο των περιπτώσεων·
- (2) εάν η έλλειψη σχετίζεται με την συνολική αποτελεσματικότητα του συστήματος διοίκησης και ελέγχου ή την αποτελεσματικότητα συγκεκριμένου στοιχείου του συστήματος, δηλαδή με τον τρόπο χειρισμού συγκεκριμένων λειτουργιών αναγκαίων για τη διασφάλιση της νομιμότητας, της κανονικότητας και της επιλεξιμότητας δαπανών που δηλώνονται για συγχρηματοδότηση από τα ταμεία με βάση τους ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες (βλέπε τμήμα 2.2. κατωτέρω)·
- (3) το μέγεθος της έλλειψης σε σχέση με το σύνολο των προβλεπόμενων διοικητικών, φυσικών και λοιπών ελέγχων.
- (4) η ευπάθεια των μέτρων έναντι διαπράξεως απάτης, ειδικότερα από την άποψη οικονομικού κινήτρου.

2.2. Ταξινόμηση στοιχείων συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου για την εφαρμογή κατ' αποκοπή συντελεστών δημοσιονομικών διορθώσεων όσον αφορά συστημικές ελλείψεις ή μεμονωμένες παραβάσεις

Τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου για τα Διαρθρωτικά ταμεία συνίστανται από διάφορα στοιχεία ή λειτουργίες ή σπονός ή μείζονος σημασίας για τη νομιμότητα, την κανονικότητα και την επιλεξιμότητα των δαπανών των δηλούμενων για συγχρηματοδότηση. Στο πλαίσιο της αξιολόγησης κατ' αποκοπήν διορθώσεων για ελλείψεις σε τέτοιου είδους συστήματα οι οποίες οδηγούν σε ευρείες παρατυπίες ή αστοχίες σε μεμονωμένες περιπτώσεις, είναι χρήσιμη η ταξινόμηση των λειτουργιών

συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου σε θεμελιώδη στοιχεία και δευτερεύοντα στοιχεία.

Τα θεμελιώδη στοιχεία είναι εκείνα τα οποία έχουν μελετηθεί και θεωρούνται ουσιαστικά για τη διασφάλιση της νομιμότητας και της κανονικότητας και της ουσίας των πράξεων υποστηριζόμενων από τα Ταμεία ενώ τα δευτερεύοντα στοιχεία είναι εκείνα τα οποία συμβάλλουν στην ποιότητα κάποιου συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και συντελούν στη διασφάλιση ότι το σύστημα διατηρεί ικανοποιητικές επιδόσεις όσον αφορά τις θεμελιώδεις λειτουργίες του.

Ο κατάλογος που ακολουθεί περιέχει τα περισσότερα στοιχεία καλών συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου και ορθής ελεγκτικής πρακτικής αλλά έχει μόνον ενδεικτικό χαρακτήρα.

Η σοβαρότητα ελλείψεων και μεμονωμένων παραβάσεων ποικίλλει σημαντικά και, κατόπιν τούτου, οι συγκεκριμένες περιπτώσεις θα αξιολογούνται με βάση τα συγκεκριμένα τους χαρακτηριστικά. Πάντως το σχετικό στοιχείο ελέγχου ταξινομείται.

2.2.1. Θεμελιώδη στοιχεία για την διασφάλιση της επιλεξιμότητας της συγχρηματοδότησης

1. Πρόβλεψη και εφαρμογή διαδικασιών για αιτήσεις επιχορηγήσεων, αξιολόγηση αιτήσεων, επιλογή για χρηματοδότηση και επιλογή αναδόχων/προμηθευτών.

- α) κατάλληλη δημοσιοποίηση προσκλήσεων για υποβολή αιτήσεων ενδιαφέροντος σύμφωνα με τις διαδικασίες του προγράμματος
 - συμμόρφωση προς τους κανόνες δημοσίευσης, ίσων ευκαιριών και δημόσιων προμηθειών, όπου αυτοί είναι εφαρμόσιμοι, και με τους κανόνες που προβλέπονται από τη Συνθήκη και τις αρχές της διαφάνειας, την ισότητα ευκαιριών και μη-διακρίσεων όπου οι κοινοτικές οδηγίες για τις δημόσιες προμήθειες δεν είναι εφαρμόσιμες·
- β) αξιολόγηση αιτήσεων σχεδίων σύμφωνα με κριτήρια και διαδικασίες προγράμματος, περιλαμβανομένων της συμμόρφωσης προς κανόνες για εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, νομοθεσίας και πολιτικής για την ισότητα ευκαιριών·
- γ) επιλογή για χρηματοδότηση
 - οι επιλεγείσες αιτήσεις ανταποκρίνονται στους στόχους και τα δημοσιευθέντα κριτήρια προγράμματος·
 - εκτίθενται καθαρά οι λόγοι για την αποδοχή ή την απόρριψη αιτήσεων·
 - τήρηση κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις·
 - τήρηση κανόνων επιλεξιμότητας·
 - ένταξη στην εγκριτική απόφαση των όρων και των προϋποθέσεων χρηματοδότησης·
- δ) επιλογή αναδόχων/προμηθευτών σύμφωνα με τους κανόνες δημόσιων προμηθειών.

2. Επαρκής επαλήθευση παράδοσης προϊόντων και υπηρεσιών και επιλεξιμότητας δαπανών που καταλογίζονται στο πρόγραμμα
- εκ μέρους της διαχειριστικής αρχής και των διαμεσολαβούντων φορέων μεταξύ του τελικού δικαιούχου (ή του φορέα ή επιχείρησης που εκτελεί την πράξη) και της διαχειριστικής αρχής:
 - (α) επαλήθευση της υλοποίησης των "παραδοτέων" (υπηρεσίες, εργασίες, προμήθειες κλπ.) σύμφωνα με τα σχέδια, τα τιμολόγια, τα έγγραφα παραλαβής, τις εκθέσεις εμπειρογνομόνων κλπ., και κατά περίπτωση, επιτόπου επαλήθευση·
 - (β) επαλήθευση τήρησης των όρων έγκρισης της επιχορήγησης·
 - (γ) επαλήθευση επιλεξιμότητας αιτηθέντων ποσών·
 - (δ) επαρκής παρακολούθηση όλων των εκκρεμών θεμάτων πριν την αποδοχή της αίτησης·
 - (ε) τήρηση επαρκούς και αξιόπιστου λογιστικού συστήματος·
 - (στ) τήρηση της διαδρομής ελέγχου σε όλα τα επίπεδα από τον τελικό δικαιούχο ή οργανισμό ή επιχείρηση που εκτελεί την πράξη σε ολόκληρη την έκταση του συστήματος·
 - εκ μέρους της αρχής πληρωμών
Λήψη εύλογων μέτρων ώστε να διασφαλίζεται ότι οι δηλώσεις δαπανών τις οποίες πιστοποιεί προς την Επιτροπή είναι ορθές στο βαθμό που αυτό αφορά:
 - (α) το ότι η δαπάνη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της επιλέξιμης περιόδου για πράξεις που έχουν επιλεγεί προς συγχρηματοδότηση για την ειδική ενίσχυση σύμφωνα με τις συνήθεις διαδικασίες και όλους τους ισχύοντες όρους και προϋποθέσεις·
 - (β) μέτρα στο πλαίσιο των οποίων έχει τυπικά εγκριθεί από την Επιτροπή κρατική ενίσχυση στο σύνολό της·
 - (γ) τις συγχρηματοδοτηθείσες πράξεις που έχουν όντως εκτελεστεί.
3. Επαρκής ποσότητα και ποιότητα δειγματοληπτικών ελέγχων για πράξεις και επαρκής παρακολούθηση
- α) διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων για το 5% τουλάχιστον της συνολικής επιλέξιμης δαπάνης σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του κανονισμού που αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και έκθεσης σχετικά με την πραγματοποιηθείσα από τον ελεγκτή εργασία·
 - β) το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό και η ανάλυση επικινδυνότητας επαρκής·
 - γ) επαρκής διαχωρισμός λειτουργιών στο επίπεδο της εκτέλεσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία·
 - δ) συνέχεια σε ελέγχους, προκειμένου να διασφαλίζονται
 - (α) πρόσφορη εκτίμηση αποτελεσμάτων και δημοσιονομικών διορθώσεων, εφόσον απαιτείται·

- (β) ανάληψη ενέργειας σε γενικό επίπεδο για τη διόρθωση συστημικών παρατυπιών·
- ε) επαρκής εξέταση όσον αφορά τη βεβαίωση περάτωσης στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 11 έως 15 και του παραρτήματος ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 438/2001.

2.2.2. Δευτερεύοντα στοιχεία

- α) ικανοποιητικοί διαχειριστικοί έλεγχοι με μορφή τυποποιημένων καταστάσεων ελέγχων ή ισοδύναμων μέσων και κατάλληλη τεκμηρίωση αποτελεσμάτων προκειμένου να διασφαλίζονται, παραδείγματος χάρη:
 - ότι δεν έχουν πραγματοποιηθεί πρόωρες πληρωμές για αιτήσεις πληρωμών και ότι οι συναλλαγές (συμβάσεις, αποδείξεις, τιμολόγια, πληρωμές) είναι ευπροσδιόριστες·
 - ότι στο πλαίσιο του λογιστικού συστήματος οι δηλώσεις πληρωμών συμφωνούν με τις καταχωρηθείσες πληρωμές·
- β) η δέουσα επίβλεψη διαδικασίας πληρωμών και διαδικασιών έγκρισης·
- γ) ικανοποιητικές διαδικασίες για τη διασφάλιση καταλλήλως της διάχυσης πληροφοριών σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ·
- δ) τήρηση έγκαιρης καταβολής της κοινοτικής χρηματοδότησης προς τους δικαιούχους.

2.3. Ενδεικτικές κλίμακες κατ' αποκοπή διορθώσεων

Διόρθωση 100%

Ο συντελεστής διόρθωσης είναι δυνατόν να ορισθεί σε 100% σε περίπτωση που οι ελλείψεις του συστήματος διοίκησης και ελέγχου του κράτους μέλους ή κάποια μεμονωμένη παράβαση είναι τόσο σοβαρές ώστε να συνιστούν απόλυτη απουσία συμμόρφωσης προς τους κοινοτικούς κανόνες, καθιστώντας έτσι παράτυπες όλες τις πληρωμές.

Διόρθωση κατά 25%

Σε περίπτωση που η υλοποίηση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του κράτους μέλους παρουσιάζει σοβαρές ελλείψεις και υφίστανται αποδείξεις για εκτεταμένες παρατυπίες και αμέλειες στην αντιμετώπιση παρατυπιών ή απάτης, δικαιολογείται διόρθωση κατά 25%, όταν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι η ελευθερία υποβολής παράτυπων αιτήσεων ατιμωρητί θα προκαλέσει εξαιρετικά υψηλές απώλειες στο Ταμείο. Διόρθωση με το συντελεστή αυτό είναι επίσης σκόπιμη για παρατυπίες σε μεμονωμένη περίπτωση που είναι σοβαρή χωρίς όμως να αναιρεί την ενέργεια στο σύνολό της.

Διόρθωση κατά 10%

Σε περίπτωση που ένα ή περισσότερα θεμελιώδη στοιχεία του συστήματος δεν λειτουργούν ή λειτουργούν τόσο ανεπαρκώς ή με τόσο χαμηλή συχνότητα ώστε να είναι εντελώς αναποτελεσματικά όσον αφορά τον καθορισμό της

επιλεξιμότητας αιτήσεων ή αποτροπής παρατυπιών, δικαιολογείται διόρθωση κατά 10%, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή μπορεί να συναχθεί ότι υφίσταται υψηλός κίνδυνος εκτεταμένων απωλειών για το Ταμείο. Αυτός ο συντελεστής διόρθωσης είναι επίσης σκόπιμος για μεμονωμένες παρατυπίες μέτριας σοβαρότητας σε σχέση προς βασικά στοιχεία του συστήματος.

Διόρθωση κατά 5%

Σε περίπτωση που όλα τα θεμελιώδη στοιχεία του συστήματος λειτουργούν αλλά όχι με την απαιτούμενη από τους κανονισμούς συνάφεια, συχνότητα ή βάθος, δικαιολογείται διόρθωση κατά 5%, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή μπορεί να συναχθεί ότι οι έλεγχοι δεν παρέχουν επαρκές επίπεδο διασφάλισης της κανονικότητας αιτήσεων και ότι ο κίνδυνος για το ταμείο ήταν σημαντικός. Διόρθωση με συντελεστή 5% είναι δυνατόν να είναι επίσης σκόπιμη για λιγότερο σοβαρές παρατυπίες σε μεμονωμένες πράξεις όσον αφορά θεμελιώδη στοιχεία.

Το γεγονός ότι ο τρόπος κατά τον οποίο το σύστημα λειτουργεί είναι τελειοποιήσιμος δεν αποτελεί από μόνο του επαρκή λόγο για δημοσιονομική διόρθωση. Πρέπει να υφίσταται σοβαρή έλλειψη συμμόρφωσης με ρητούς κοινοτικούς κανόνες ή πρότυπα ορθής πρακτικής και η έλλειψη να εκθέτει το Διαρθρωτικό ταμείο σε πραγματικό κίνδυνο απώλειας ή παρατυπίας.

Διόρθωση κατά 2%

Σε περίπτωση που οι επιδόσεις είναι επαρκείς όσον αφορά τα θεμελιώδη στοιχεία του συστήματος αλλά υφίσταται πλήρης έλλειψη λειτουργίας για ένα ή περισσότερα δευτερεύοντα στοιχεία, δικαιολογείται διόρθωση κατά 2% επειδή ο κίνδυνος απωλειών για το Ταμείο είναι χαμηλότερος και η παράβαση λιγότερο σοβαρή.

Η διόρθωση κατά 2% αυξάνεται σε 5% σε περίπτωση που η ίδια έλλειψη όσον αφορά τη δαπάνη διαπιστωθεί μετά την ημερομηνία της πρώτης διόρθωσης που έχει επιβληθεί και το κράτος μέλος έχει παραλείψει να λάβει διορθωτικά μέτρα για το υπαίτιο μέρος του συστήματος μετά την πρώτη διόρθωση.

Η διόρθωση κατά 2% δικαιολογείται επίσης εφόσον η Επιτροπή έχει ενημερώσει το κράτος μέλος, χωρίς επιβολή οποιασδήποτε διόρθωσης, σχετικά με την ανάγκη να επέλθουν βελτιώσεις σε δευτερεύοντα στοιχεία του συστήματος τα οποία υφίστανται αλλά δεν λειτουργούν ικανοποιητικά και το κράτος μέλος δεν έχει αναλάβει την αναγκαία ενέργεια.

Διορθώσεις επιβάλλονται μόνον για ελλείψεις σε δευτερεύοντα στοιχεία συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου εφόσον δεν έχουν εντοπιστεί ελλείψεις σε θεμελιώδη στοιχεία. Σε περίπτωση που υφίστανται ελλείψεις όσον αφορά δευτερεύοντα στοιχεία καθώς και θεμελιώδη στοιχεία, διορθώσεις επιβάλλονται μόνο κατά το ποσοστό που εφαρμόζεται για τα θεμελιώδη στοιχεία.

2.4. Οριακές περιπτώσεις

Σε περίπτωση που η διόρθωση η οποία προκύπτει με αυστηρή εφαρμογή των κατευθυντηρίων γραμμών του παρόντος είναι εμφανώς δυσανάλογη, μπορεί να προταθεί χαμηλότερος συντελεστής διόρθωσης. Η διυπηρεσιακή συμβουλευτική ομήγυρη που αναφέρεται στην παράγραφο 1 (ι) θα εξετάσει προσεκτικά την αναλογικότητα των διορθώσεων.

Παραδείγματος χάρη, σε περίπτωση που οι ελλείψεις οφείλονται σε δυσχέρειες ερμηνείας κοινοτικών κανόνων ή απαιτήσεων (εκτός από περιπτώσεις κατά τις οποίες θα μπορούσε λογικά να αναμένεται ότι το κράτος μέλος πρέπει να θέσει τις δυσχέρειες αυτές υπόψη της Επιτροπής) και οι εθνικές αρχές έλαβαν αποτελεσματικά μέτρα αντιμετώπισης των ελλείψεων αμέσως μόλις αυτές εκδηλώθηκαν, ο παράγων αυτός είναι δυνατόν να ληφθεί υπόψη ως ελαφρυντικό και να προταθεί χαμηλότερος συντελεστής ή να μην προταθεί διόρθωση. Ομοίως, η δέουσα προσοχή πρέπει να δίδεται στις απαιτήσεις νομικής ασφάλειας στην περίπτωση που δεν παρατηρήθηκαν ανεπάρκειες κατά τη διενέργεια πρότερων λογιστικών ελέγχων από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, ή στην περίπτωση των κοινοτικών πρωτοβουλιών που εφαρμόζονται υπό μορφή συνολικών επιχορηγήσεων, εφόσον οι διαδικασίες έχουν συμφωνηθεί μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους σύμφωνα με το άρθρο 27 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/1999.

Σε γενικές γραμμές, το γεγονός ότι το ελλιπές σύστημα διαχείρισης ή ελέγχου βελτιώθηκε αμέσως μετά τη κοινοποίηση των ελλείψεων στο Κράτος Μέλος δεν θεωρείται ως ελαφρυντικός παράγων κατά την εκτίμηση της δημοσιονομικής επίπτωσης των συστημικών παρατυπιών που επήλθαν πριν την βελτίωση.

2.5 Βάση εκτίμησης

Σε περίπτωση που είναι γνωστή η κατάσταση σε άλλα κράτη μέλη, πρέπει να πραγματοποιείται σύγκριση ώστε κατά την εκτίμηση των συντελεστών διόρθωσης να διασφαλίζεται ίση μεταχείριση. Αυτό αποτελεί πρωταρχικό στόχο της ad hoc διυπηρεσιακής συμβουλευτικής ομήγυρης.

Ο συντελεστής διόρθωσης πρέπει να εφαρμόζεται στο μέρος της δαπάνης που εκτέθηκε σε κίνδυνο. Όταν η έλλειψη οφείλεται σε παράλειψη του κράτους μέλους να υιοθετήσει κατάλληλο σύστημα ελέγχου, τότε η διόρθωση πρέπει να εφαρμόζεται για το σύνολο της δαπάνης για το οποίο απαιτήθηκε το εν λόγω σύστημα ελέγχου. Όταν υπάρχει λόγος να υποθεθεί ότι η έλλειψη όσον αφορά την υλοποίηση του συστήματος ελέγχου που έχει υιοθετήσει το κράτος μέλος περιορίζεται σε ελλείψεις σε επίπεδο συγκεκριμένης υπηρεσίας ή περιφέρειας, η διόρθωση πρέπει να περιορίζεται στη δαπάνη που ελέγχει η εν λόγω υπηρεσία ή περιφέρεια. Παραδείγματος χάρη, όταν η έλλειψη αφορά τον έλεγχο κριτηρίων επιλεξιμότητας για υψηλότερο ποσοστό ενίσχυσης, τότε η διόρθωση πρέπει να βασίζεται στη διαφορά μεταξύ του υψηλότερου και του χαμηλότερου ποσοστού ενίσχυσης.

Κανονικά η διόρθωση θα πρέπει να αφορά τη δαπάνη για το μέτρο κατά την εξεταζόμενη περίοδο, παραδείγματος χάρη για ένα οικονομικό έτος. Εντούτοις, όταν η παρατυπία απορρέει από συστημικές ελλείψεις εμφανώς

μακροχρόνιες και με επιπτώσεις σε δαπάνες αρκετών ετών, τότε η διόρθωση πρέπει να αφορά όλη τη δαπάνη που έχει δηλωθεί από το κράτος μέλος αφότου προέκυψε η έλλειψη του συστήματος μέχρι το μήνα κατά τον οποίο επανορθώθηκε.

Όταν διαπιστώνονται περισσότερες ελλείψεις στο ίδιο σύστημα, δεν διενεργείται σώρευση κατ' αποκοπή συντελεστών αλλά ως ένδειξη της επικινδυνότητας που παρουσιάζει στο σύνολό του το σύστημα ελέγχου λαμβάνεται η σοβαρότερη έλλειψη². Οι συντελεστές εφαρμόζονται στις δαπάνες που παραμένουν αφού αφαιρεθούν τα απορριπτόμενα ποσά για μεμονωμένους φακέλους. Στην περίπτωση που κράτος μέλος δεν εφαρμόζει τις προβλεπόμενες από εθνικούς κανόνες κυρώσεις, η δημοσιονομική διόρθωση πρέπει να ανέρχεται στο ποσό των κυρώσεων που δεν έχουν εφαρμοστεί, με προσαύξηση κατά 2% για τις αιτήσεις που απομένουν, δεδομένου ότι η μη εφαρμογή κυρώσεων αυξάνει τον κίνδυνο υποβολής παράτυπων αιτήσεων.

3 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ

Όταν το κράτος μέλος συμφωνεί να προβεί στη δημοσιονομική διόρθωση την προτεινόμενη κατά τη διαδικασία του άρθρου 39 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1260/1999, δεν χρειάζεται η Επιτροπή να επιβάλει καθαρή μείωση στη χρηματοδότηση του προγράμματος αλλά επιτρέπει στο κράτος μέλος να επαναπρογραμματίσει τα αποδεδειγμένα ποσά. Εντούτοις, δημοσιονομικές διορθώσεις που επιβάλλονται με απόφαση της Επιτροπής δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 39 παράγραφος 3 μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του άρθρου 39 παράγραφος 2 συνεπάγονται σε όλες τις περιπτώσεις καθαρή μείωση της ενδεικτικής χρηματοδότησης του κράτους μέλους κατά τις διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 3 του κανονισμού.

Καθαρή διόρθωση θα πρέπει να εφαρμόζεται οπωσδήποτε όταν η Επιτροπή κρίνει ότι το κράτος μέλος παρέλειψε να δώσει την κατάλληλη συνέχεια σε διαπιστώσεις παρατυπιών οι οποίες εντοπίστηκαν από εθνικούς ή κοινοτικούς φορείς ή/και όταν η παρατυπία είναι δυνατόν να αποδοθεί σε σοβαρή παράλειψη των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου του κράτους μέλους ή της αρχής διαχείρισης ή πληρωμών.

Οι τόκοι σε τυχόν ποσά προς επιστροφή στην Επιτροπή μετά από καθαρές διορθώσεις πρέπει να καταλογίζονται κατά τις διατάξεις του άρθρου 39 παράγραφος 4 του Κανονισμού σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις.

² Βλέπε επίσης 2.3 (διόρθωση κατά 2%).